

Sygn. akt IX Ka 1166/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Babilon- Domagała

Sędziowie: SSO Krzysztof Sajtyna (spr.)

SSO Zbigniew Karamara

Protokolant: sekr.sądowy Katarzyna Komosa

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Roberta Jagusiaka

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2014 roku

sprawy M. P.

oskarżonego o przestępstwo z art. 233 § 6 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 14 maja 2014 roku sygn. akt II K 208/14

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem kosztów sądowych za II instancję.

sygn. akt IX Ka 1166/14

UZASADNIENIE

M. P. oskarżony został o to, że w dniu 15 listopada 2013r. w K. w Wydziale Komunikacji i Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta K. złożył we wniosku o wydanie wtórnika prawa jazdy kategorii B numer (...) serii (...) fałszywe oświadczenie o utracie tego dokumentu wydanego w dniu 11 kwietnia 2011r. przez Prezydenta Miasta K., po uprzedzeniu go o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia tj. o przestępstwo z art. 233 § 6 kk w zw. z art. 233 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Kielcach wyrokiem z dnia 14 maja 2014r. sygn. akt II K 208/14 orzekł co następuje:

I. oskarżonego M. P. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia tj. przestępstwa określonego w art. 233 § 6 kk w zw. z art. 233 § 1 kk i za czyn ten na podstawie art. 233 § 1 kk w zw. z art. 233 § 6 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i § 2kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego M. P. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 lata;

III. na podstawie art. 71 § 1 kk i art. 33 § 1 i § 3 kk orzekł wobec oskarżonego M. P. grzywnę w rozmiarze 50 stawek dziennych po 20 złotych każda;

IV. na podstawie art. 44 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego M. P. przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci wniosku o wydania wtórnika k. 37 akt sprawy poprzez pozostawienie w aktach sprawy;

V. na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonego M. P. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 310 złotych tytułem kosztów procesu, w tym 220 złotych opłat.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości obrońca oskarżonego. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

I. na zasadzie art. 438pkt 3 kpk

- błąd w przyjętych za podstawę orzeczenia ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść orzeczenia poprzez uznanie przez Sąd, iż oskarżony składając oświadczenie o utracie dokumentu prawa jazdy miał świadomość, iż zostało mu ono zabrane w dniu 10 XI 2013r. mimo, iż zebrany w sprawie i prawidłowo oceniony materiał dowodowy w postaci zeznań świadka W. oraz wyjaśnień oskarżonego na powzięcie takich ustaleń nie pozwala;
- błąd w przyjętych za podstawę orzeczenia ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść orzeczenia poprzez uznanie przez Sąd, iż oskarżony miał świadomość, że zostało mu zabrane prawo jazdy w dniu 10 XI 2013r., gdyż „od tej pory woził go świadek W.”, w okolicznościach, gdy prawidłowo oceniony materiał dowodowy pozwoli na dokonanie ustaleń, iż świadek W. woził oskarżonego P. wyłącznie raz, w dniu 10 XI w godzinach porannych, gdy oskarżony nie mógł znaleźć swojego prawa jazdy, był jeszcze pod wpływem alkoholu a jazda ta - po wszystkich znanych oskarżonemu komisariatach Policji w K. - miała wyłącznie na celu ustalenie co się stało z jego prawem jazdy;

II. na zasadzie art. 438 pkt 2 kpk obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a to:

- art. 193 § 1 kpk – poprzez nadanie przez Sąd uprawnień biegłego funkcjonariuszom Policji, wykonującym czynności w dniu 10 XI 2013r. w zakresie oceny świadomości oskarżonego w trakcie wykonywanych wobec niego czynności i następstw upojenia alkoholowego dnia następnego, mimo, iż Policjanci takich uprawnień nie posiadają, a na konieczność powołania biegłego w tym zakresie wskazywał sam oskarżony, statuując, iż nie pamięta szczegółów czynności podejmowanych przeciw niemu;
- art. 7 kpk – poprzez ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób dowolny, z pominięciem zasad doświadczenia życiowego oraz wynikania jednych faktów z drugich, poprzez uznanie, iż oskarżony P. miał świadomość co do okoliczności zaboru prawa jazdy, mimo, iż niezwłocznie podjął, tego samego dnia, po przebudzeniu czynności mające na celu ustalenie okoliczności zagubionego prawa jazdy, a to: jazda po wszystkich znanych mu komisariatach Policji, celem ustalenia co stało się z jego prawem jazdy, kolejno odstąpieniu od podejmowania dalszych czynności mających na celu wydanie wtórnika, po uzyskaniu wiedzy w dniu 15 XI 2013r. o zaborze prawa jazdy, wreszcie ocenę literalną zeznań z dnia 15 XI jako przyznanie wiedzy o zaborze prawa jazdy, mimo, iż powyżej przytoczone czynności na podjęcie takich konkluzji nie pozwalają;
- art. 424 § 1 kpk w zw. z art. 7 kpk – poprzez całkowite zdeprecjonowanie i pominięcie w rzeczowych rozważaniach zeznań świadka W. oraz korelujących z nimi wyjaśnień samego oskarżonego co do przyczyn jazdy po kolejnych komisariatach w dniu 10 XI oraz brak rzeczowej analizy wyjaśnień oskarżonego i przyjęcie, iż prezentowany przez niego bieg zdarzeń jest wyłącznie przyjętą linią obrony;

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jawi się jako oczywiście bezzasadna. Oznacza to, że brak jest podstaw do uznania podniesionych w niej zarzutów i uwzględnienia sformułowanego wniosku.

Kontrolna analiza przedmiotowej sprawy dokonana przez Sąd Okręgowy wykazał zasadność i trafność rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. Logiczna i obiektywna analiza zgromadzonego, kompletnego materiału dowodowego w pełni potwierdza byt czynu przypisanego oskarżonemu M. P..

Zaprezentowany w pisemnym uzasadnieniu wyroku tok rozumowania Sądu Rejonowego jest zgodny z zasadą prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Rejonowy precyzyjnie wskazał na jakich dowodach opierał się wydając rozstrzygnięcie. Nie budzi jakichkolwiek wątpliwości ocena prawno – karna działania oskarżonego.

Podnoszone przez obrońcę oskarżonego zarzuty nie stanowią podstaw do wzruszenia orzeczenia Sądu Rejonowego. Skarżący nie podniósł żadnych trafnych merytorycznych argumentów, które zasługiwałyby na uwzględnienie. Stanowisko skarżącego opiera się na jednostronnej polemice z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego.

Zasadnie Sąd Rejonowy wskazał, iż nie budzą wątpliwości zeznania świadków M. S., M. Ś., M. W. oraz I. M. i stanowią one podstawę dokonanych ustaleń faktycznych. Podkreślić należy, iż świadkowie ci są osobami obcymi dla oskarżonego i nie mającymi jakiegokolwiek interesu we wspieraniu bądź obciążaniu oskarżonego.

Zasadniczą, dla dokonanych ustaleń faktycznych, była kwestia świadomości oskarżonego w chwili składania oświadczenia o utracie prawa jazdy w związku ze składaniem wnioskiem o wydanie jego wtórnika.

Nie można zgodzić się z twierdzeniami skarżącego, iż oskarżony nie miał wówczas świadomości, iż dokument prawa jazdy został mu zatrzymany przez interweniujących w dniu 10 listopada 2013r. funkcjonariuszy policji. Takie twierdzenie obrońcy oskarżonego opiera się bowiem na wybiórczym odniesieniu do zgromadzonego materiału dowodowego. Tymczasem obiektywna i logiczna analiza zgromadzonych dowodów w pełni potwierdza, iż oskarżony składając wniosek o wydanie wtórnika prawa jazdy był w pełni świadom faktu, iż prawo jazdy zostało mu zatrzymane przez funkcjonariuszy policji w dniu 10 listopada 2013r.

W pełni trafnie w zakresie tym Sąd Rejonowy zestawiał treść zeznań funkcjonariuszy policji z treścią protokołu zatrzymania prawa jazdy jak i z treścią wyjaśnień składanych przez oskarżonego w dniu 15 listopada 2013r. i podtrzymywanych w dniu 7 kwietnia 2014r. na rozprawie. Znamienne są tu zeznania M. S., który szczegółowo opisał zachowanie oskarżonego. Wskazał konsekwentnie na fakt, iż oskarżony M. P. podczas interwencji w dniu 10 listopada 2013r. odmówił podpisania pokwitowania za zatrzymane prawo jazdy i oświadczył, że „coś wykombinuje żeby prawa jazdy nie stracić”. Opisany sposób zachowania oskarżonego w pełni potwierdza, iż w sposób świadomy uczestniczył w czynnościach w dniu 10 listopada 2013r. Nie można zgodzić się z twierdzeniami skarżącego, iż w zakresie oceny zachowania oskarżonego konieczne było posłużenie się specjalistyczną wiedzą biegłego czego nie uczynił Sąd Rejonowy i w sposób nieuprawniony oparł się na ocenie dokonanej przez funkcjonariusz policji.

W żadnym razie występujący w sprawie świadkowie funkcjonariusze policji nie zostali uznani za specjalistów w zakresie oceny świadomości oskarżonego. Ocenie Sądu Rejonowego poddane zostały jedynie ich zeznania, opisujące jak już wyżej wskazano w sposób szczegółowy zachowanie oskarżonego. Wypowiadane przez świadków oceny co do świadomości oskarżonego w żaden sposób nie wiązały Sądu. Ocen zeznań świadków jak i stanu świadomości oskarżonego, co do zatrzymania mu prawa jazdy nie wymagała wiedza specjalistyczna, której wskazanie uzasadniałoby powołanie biegłego. Opinia biegłego jest niezbędna w sytuacjach gdy rozstrzygnięcie danej kwestii wymaga wiadomości specjalnych a więc wykraczających poza normalną wiedzę wynikającą z rozwoju społecznego. Do wiadomości specjalnych nie należą więc wiadomości dostępne dla dorosłego człowieka o odpowiednim doświadczeniu życiowym, wykształceniu i zasobie wiedzy ogólnej. (orzeczenie SN z dnia 15 kwietnia 1976r. sygn. akt II KR 48/76).

Prawidłowo także, w zakresie oceny świadomości oskarżonego, co do faktu zatrzymania mu prawa jazdy przez funkcjonariuszy policji, zaakcentował Sąd Rejonowy wyjaśnienia samego oskarżonego jakie złożył on w dniu 15 listopada 2013r. (w postępowaniu przygotowawczym Ds. 2121/13 Prokuratury Rejonowej Kielce – Zachód w Kielcach), a które zostały podtrzymane przez oskarżonego na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2014r. W wyjaśnieniach swych w sposób precyzyjny opisał on przebieg zdarzeń jakie miały miejsce i w żaden sposób nie wskazywał aby jakichś fragmentów zdarzeń nie pamiętał. Ponadto co najistotniejsze w sposób zdecydowany podał, iż w dniu zdarzenia zatrzymane został mu prawo jazdy, które chciałby jak najszybciej odzyskać z uwagi na wykonywaną pracę. W żaden sposób nie podał, iż dopiero w dniu przesłuchania dowiedział się o zatrzymaniu mu prawa jazdy, co zapewne uczyniłby jeżeli rzeczywiście tak by było. Kluczowym dla oceny tych wyjaśnień jest fakt, iż były to pierwsze wyjaśnienia oskarżonego dotyczące okoliczności niniejszej sprawy i były one z tej racji najbardziej spontaniczne. Znamionym dla oceny wyjaśnień oskarżonego jest także fakt, iż po zatrzymaniu mu prawa jazdy przez funkcjonariuszy policji w dniu 10 listopada 2013r., mimo, iż odmówił on podpisania pokwitowania zatrzymania prawa jazdy otrzymał on jego oryginał.

W zakresie oceny i analizy wyjaśnień oskarżonego M. P. w sposób trafny Sąd Rejonowy zwrócił uwagę na ewolucję stanowiska oskarżonego i w ostateczności zasłanianie się niepamięcią co do okoliczności zdarzeń z dnia 10 listopada 2013r., a co w świetle zgromadzonych dowodów pozostawało w sprzeczności. Nie można zgodzić się z twierdzeniem skarżącego, iż zabrakło rzeczowej analizy wyjaśnień oskarżonego. Zasadnie Sąd I instancji uznał, iż prezentowane przez oskarżonego wyjaśnienia w zakresie jego świadomości co do zatrzymania mu prawa jazdy stanowią jedynie przyjętą linię obrony, która co należy zaznaczyć jest nieudolna.

W żaden sposób, jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, nie potwierdza linii obrony oskarżonego fakt, iż nie zgłosił się on po odbiór wtórnik prawa jazdy do Urzędu Miasta K.. Zaznaczyć należy przy tym, iż jeżeli oskarżony rzeczywiście nie miałby rzeczywiście świadomości co do zatrzymania mu prawa jazdy przez funkcjonariuszy policji w dniu 10 listopada 2013r., to po otrzymaniu takiej informacji w dniu 15 listopada 2013r. zupełnie naturalną byłaby chęć wycofania wniosku o wydanie wtórnik prawa jazdy, mając na uwadze treść oświadczenia złożonego wraz z wnioskiem. Tymczasem żadnych kroków w tym kierunku oskarżony nie podjął.

Nie można także zgodzić się z zarzutem obrońcy oskarżonego, iż zdeprecjonowane zostały zeznania świadka M. W.. Poddane zostały one bowiem analizie i w sposób prawidłowy Sąd Rejonowy wskazał, iż zeznania tego świadka potwierdzają jedynie twierdzenia oskarżonego odnośnie tego, iż wspólnie ze świadkiem jeździł on do różnych komisariatów policji. Przy czym M. W. stanowczo stwierdził, iż oskarżony nie mówił mu dokładnie o co chodziło, a jedynie, że chodzi o kolizję i prawo jazdy.

Brak jest w niniejszej sprawie jakichkolwiek podstaw do twierdzenia, iż doszło do błędu w ustaleniach faktycznych. Całokształt wnioskowania Sądu Rejonowego pozostaje pod ochroną art. 7 kpk. Sąd Rejonowy ujawnił bowiem wszystkie okoliczności sprawy i rozważył wszelkie jej okoliczności w oparciu o zasady logicznego rozumowania oraz zgodnie ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego.

Brak jest podstaw do stwierdzenia, iż po dokonaniu swobodnej oceny dowodów zachodziły jakiegokolwiek wątpliwości, które należałoby rozstrzygać na korzyść oskarżonych, a tym samym nie można mówić o naruszeniu zasady in dubio pro reo. Zgromadzony materiał dowodowy pozwolił na dokonanie jednoznacznych ustaleń, które nie rodzą jakiegokolwiek wątpliwości, jakie należałoby wobec braku możliwości ich wyjaśnienia, rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego.

Sąd Okręgowy w pełni zaakceptował wymiar kary orzeczonej wobec oskarżonego M. P..

W sposób adekwatny orzeczona kara 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz kara grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 20 złotych każda uwzględniają stopień społecznej szkodliwości czynów popełnionych przez oskarżonego oraz stopień jego winy. Pod uwagę, w sposób prawidłowy, wziął Sąd Rejonowy wszelkie okoliczności o charakterze obciążającym jak i łagodzącym wpływające na wymiar kary.

Zgodzić należy się także ze stanowiskiem Sądu Rejonowego w kwestii zastosowania wobec oskarżonego środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Mając na uwadze warunki i właściwości osobiste oskarżonego, w tym jego wiek, ustabilizowany tryb życia i dotychczasową niekaralność, w sposób uzasadniony można stwierdzić, iż nie jest on osobą zdemoralizowaną i można wobec niego sformułować pozytywną prognozę kryminologiczną. Możliwe będzie osiągnięcie wobec oskarżonego celów zapobiegawczych i wychowawczych kary przy warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej kary pozbawiania wolności na okres próby wynoszący 3 lata. Długi 3 letni okres próby pozwoli na skuteczne oddziaływanie orzeczonej kary, ale i również na skuteczne zweryfikowanie postawionej prognozy kryminologicznej.

Dla wzmocnienia realnego oddziaływania kary, a także jej aspektu wychowawczego zasadnie orzeczono wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych. Tak ukształtowana kara grzywny właściwie uwzględnia sytuację materialną oskarżonego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 kpk i art. 456 kpk zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 626 § 1 kpk.

SSO K. Sajtyna SSO A. Babilon – Domagała SSO Z. Karamara